

FAKİRLİK, ZENGİNLİK VE İNSAN PSİKOLOJİSİ

a. Fakirlik ve Tehlikesi

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا

فِيهِ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلَالِ وَجْهِهِ وَلِعَظِيمِ سُلْطَانِهِ.

وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا وَسَنَدِنَا وَ أَسْوَةِ

الْحَسَنَةِ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى وَ آلِهِ وَ صَحْبِهِ وَ مَنْ تَبِعَهُ

بِإِحْسَانٍ أَجْمَعِينَ. أَمَّا بَعْدُ:

Eûzubillahimineşşeytânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdulillâhi Rabbi'l-âlemîne hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidînâ ve senedinâ ve üsvetine'l-haseneti Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ecmaîn. Emmâ ba'd:

.....

[*Mâ tentezîrûne illâ fakran münsiyen.*]

Allahu Teâlâ hazretlerinden bizi fakir, muhtaç duruma düşürmemesini dileriz.

Çünkü;

كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كُفْرًا

*Kâde'l-fakru en yekûne küfran.*¹ “Fakirlik o kadar zorlar ki insanı, o kadar güç durumlarda bırakır ki, gerçek bir fakirlik çökerse, neredeyse küfre ayağını kaydıracak bir duruma gelir.”

İnsan sabredemez, isyana düşer, bunalır, çoluk çocuğunun ağladığını görür, gırtlığa kadar borcu görür, açlığı çeker, çok zor durumlara düşebilir.

Misal, buyrun Kosova! Birden bir karışıklık patladı; evlerini barklarını bırakıp canını kurtarmak zorunda kaldılar. Eşyalarının en kıymetlilerini, mücevheratlarını alabildilerse alabildiler. Ondan sonra ata mı bindiler, yaya mı yola çıktılar, kamyonete mi bindiler, yok-

¹ Beyhakî, *Şu'abu'l-îmân*, IX, 12-13, r. 6188; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, I, 342, r. 586; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, III, 53, 109; VIII, 253; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, I, 342, r. 586; Münâvî, *Feyzu'l-Kadîr*, IV, 542, r. 6199; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 492, r. 16682.

sa dağlarda, yamaçlarda, karlarda bunların hiçbiri sökmedi de, iki tane direğin arasına battaniyeyi sarıp ihtiyarlarını, çocuklarını kızak gibi böyle çektire çektire mi [gittiler,] ne zahmetler çektiler? Bir acıkma zamanı geçtikten sonra ne yediler, ne içtiler? Gittikleri yerde ne bulacaklar, karşılarına kim çıkacak, yollarını kim kesecek?

Bunların hepsi oldu. Biz bilmiyoruz, görmüyoruz, o olayları yaşamış insanlarla konuşmuş değiliz ama bunların çok fecileri oldu. Belki karşılarına düşman çıktı, kaçamadılar. Paralarını düşman aldı, canlarına kast etti, öldürdü bir kenara attı belki. Belki, “Sakladığınız paraları, yerini söylerseniz canınızı kurtarabilirsiniz.” dedi. Her şeylerini vermiş olarak oradan öyle geçebildiler. Beş parasız, perişan... bir tarafta da yerde karlar vardı. Bu tarafa geldiler; ne ev, ne bark, ne tarla, ne tavuk, ne koyun, ne kuzu, ne sığır, ne süt, ne yoğurt...

[Fakirlik] birden gelebiliyor, yirminci yüzyılda da gelebiliyor. Masal değilmiş, hikâye değilmiş, uzak bir ihtimal değilmiş.

Allah dirlik ve düzenliğimizi bozmasın. Allah bizlere akıl fikir ihsan etsin. Düşmanların tahriklerine kapılıp da birbirimize düşmeyelim. Ya da düşman ülkesinde emniyetle yaşarken, düşmanın hücumuna uğrayıp da bu gördüğümüz, duyduğumuz fena durumlara biz de düşmeyelim.

Onlar niye düştü, biz niye düşmedik?

Allah onlara büyük ecirler versin, ölenlere rahmet eylesin, kalanlara sabır versin. Tekrar ihsan eylesin, ikramlar ihsan eylesin.

Ama bizim bir meziyetimiz olduğundan kurtulmuş değiliz. Çünkü biz Cenâb-ı Hakk'ın yolunda çok iyi yürüyen insanlar da değiliz. Bizim onlardan bir farkımız yok. Belki bizim daha çok cezayı, şamarı hak etmiş durumumuz var. Belki nice günahları sabah akşam işledik durduk ama bize gelmedi, onlara geldi. Bize gelmemesi bizim için bir uyanma fırsatıdır;

“Şu ana kadar bize gelmedi. Bundan sonra bari ben tevbe edeyim, aklımı başıma toplayayım. Allah'ın ihlaslı, halis bir kulu olayım. Halis, muhlis, muttakî bir kulu ola-

yım. Yapabilirim bunu. Şimdiye kadar yapamadım bunu ama görülüyor ki bu hayat birden değişebiliyor. Birden dekor, sahne, çevre değişebiliyor. Bir gece önceden bugün son derece farklı olabiliyor.” İbret alın!

فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

*Fe'tebirû yâ uli'l-epsâr.*² “Ey basiretleri açık olanlar! Olayları inceleyip ibret alın!”

Cenâb-ı Hakk’a yönelin, Cenâb-ı Hakk’ın kulluğunu güzel yapmaya çalışın. İlle böyle azabın, gazabın, şamarın gelmesini mi bekleyeceksiniz uslanmak için?

Bütün bunları kendime söylüyorum, hiç kimseyi suçlamıyorum. Altmış yaşına geldim, geçtim. Geriye döndüğüm, hayatıma baktığım zaman çok az âmâl-i sâliha işledim diye çok üzülüyorum. Siz benden gençsiniz. Siz benim durumuma düşmeyin. Siz benden önce uyanın. Siz benden önce davranın. Siz benim durumuma düşmeden, aklınızı başınıza toplayın.

² 59/Haşr, 2.

Hayat bir imtihandır. Hiçbir teminatımız, garantimiz yok. Yarın ne olacağını hiç bilemeyiz. Bankalardaki paralara birden el konulabilir, bir büyük âfet gelebilir. Daha neler gelebileceğini ileride okuyacağız. İnsan imkanlarını kaybedebilir.

b. Fakirlikten Kurtulmanın, Zenginliğin Çaresi

Kaybetmemenin bir mânevî çaresi var mı hocam? Sen biraz kitapları okumuşsundur, mürekkep yalamışsındır, az buçuk bizden çok bu konuları biliyorsunuz; bir çaresi var mı?

Evet var. Evet, fakirliğe düşmemenin bir çaresi var. Hem de âyet-i kerîmede Cenâb-ı Hak bizlere bildiriyor;

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي
لَشَدِيدٌ

*Le-in şekertüm le-ezîdenneküm ve le-in kefertüm inne azâbî le-şedîdün.*³ “Eğer verdiğim nimetlere şükredici kullar olursanız, şükreden kullar olursanız, şükrederseniz, mu-

³ 14/İbrahim, 7.

hakkak ve mutlaka nimetimi arttırırım, daha fazla nimet veririm. Eğer küfrân-ı nîmette bulunursanız, nimetin gereğini yapmazsanız, kadr ü kıymetini bilmezseniz, günah işlerseniz, o zaman da benim azabım çok şiddetli olur. Çok fena cezalandırırım sizi.” diye âyeti kerîme bildiriyor.

Nimetlere şükretmek nimetlerin devamının teminatıdır.

Şükür, nimetin şükrü nasıl yapılır?

Nimeti yiyip de, karnı doyup da, günah işlemekle mi? Tıka basa karnını doyurdu, ondan sonra “Ben hangi bara, hangi pavyona gideyim?” demekle mi olur?

Hayır. Nimete şükür önce nimeti vereni bilmekle olur. “Yâ Rabbi! Bu nimeti bana nasip eden sensin. Bu ikramı, bu memuriyeti, bu makamı, bu devleti, bu şevketi, bu saffeti, bu itibarı, bu şerefi, bu haysiyeti bana sen verdin. Bu nimet senden. Yeri göğü yaratan sensin. Yağmuru yağdıran, bitkiyi bitiren, meyveyi olduran, elmayı tatlandıran, arıya balı yaptıran sensin. Her şey senin lütfunla

oluyor. Sana çok şükür yâ Rabbi!..” diye, önce, Allah’tan geldiğini bilmek!

Allah’ın nimetini yiyip de puta tapmak, Allah’ın gazabını kulun üzerine en çok çeken, en, en kötü durumdur. Hem Allah’ın nimetini yiyor hem de Allah’tan gayrıya tapıyor. Allah’ın kahrına uğramak için çanak tutuyor. Allah’tan geldiğini bileceksiniz, Allah’a şükredeceksiniz. “Çok şükür yâ Rabbi! Elhamdülillah yâ Rabbi! Hiç layık olmadığım halde, çok zahmet çekmediğim halde bana bu nimeti verdin.” diyeceksiniz.

Bakın şurada, şu halimize! Şu yeşillik kaç kişiye nasip oluyor? Şu huzurlu yerde, şöyle tatlı yaşamak, böyle nimetler kaç kişiye nasip oluyor?

Afrika’yı düşünün! Yağmurların yağmadığı, insanların kemiklerinin, bir deri bir kemik kaldıkları yerleri, suyun olmadığı, bitkinin bitmediği Somali’yi, Kenya’yı düşünün.

Bir resim çekmişlerdi, belki bazınız hatırlayacak. Çocuk, bir deri bir kemik kalmış, başı böyle eğik, ölmek üzere. Arka tarafında bir akbaba bekliyor. Yani çocuk ölür ölmez

akbaba leşine saldıracak. O da aç. Akbaba da aç, kuş da aç, çocuk da aç.

Öyle bir diyarda olsaydık ne olurdu halimiz?

“Ben şimdi tahsilliyim, okudum, diplomam var.” diyoruz.

E öyle bir ülkede olsaydık okuyabilecek miydik?

İşte öyle karnı şişmiş bir siyahî insan olacaktık. Anamız babamız okuttu. Okumamız da bir nimet. Bu nimete, bu devlete erdik. Türkiye’de yaşadığımız için, Türkiye’de yetiştiğimiz için böyle olduk. Başka yerde olsaydı, başka yerin şartları bizi ne yapardı bilmem!

Onun için bunların hepsi şükür. Başkasında olmayan sende olan şeyleri düşündüğün zaman anlarsın.

Afrika’da olsaydın ne yapacaktın? Orada büyüseydin ne yapacaktın? İki kabile birbirini yakaladığı yerde katliam ediyor. Hatta Birleşmiş Milletler’in kampını basıyor. Takır takır, şakır şakır öldürüyor. Kaçan kaçana...

Çoluğunu çocuğunu bırakıp, bacağı daha kuvvetli olduğu için kaçıp, ailesinden bir kendisi kalan insanlar var. Konuşturulan, mace-rayı dinleyen.

Çoluk çocuk hızlı yürüyemiyor, baba daha hızlı koşuyor, düşman arkadan kovalıyor, ne yapsın?

Çoluk çocuğunu bırakıyor, canını kurtarmaya gidiyor, çoluk çocuk ölüyor. Hanım ve çocuklar ölüyor. Can kıymetli ya. Deli Dumrul'un dediğı gibi. Deli Dumrul hikayesinde duyduğumuz gibi, "Can kıymetli, can aziz, canıma kıyabilmem." diyor. Vermiyor kimse canını kimseye, feda etmiyor.

"Çok şükür yâ Rabbi verdiğın nimetlere! Çok şükür yâ Rabbi!" diyeceğiz. Kulluğı güzel yapacağız. Ve zenginliğın gereğı olan hayr u hasenâtı, hayrât u hasenâtı yapacağız. Falanca yerde kardeşlerimiz muhtaç, falanca yerdeki kardeşlerimiz sıkıntıda, falanca yerdeki kardeşlerimizin anası babası evin altında kaldı, bu çocuk kurtuldu, bu yetime ben bakayım, vesaire...

c. Fakirliğin Zorluğu ve İstemenin Acısı

Allah bizi fakirliğe, muhtaç duruma düşürmesin, kendisinden gayrıya muhtaç etmesin, nimetleriyle beslesin, perverde eylesin. Nimet içinde yaşatsın. Sevdiği kul olarak kendisine kavuşmayı nasip etsin.

Fakirlik çok zordur.

Vakıflarımızda hizmet etmek için, hizmete vesile olsun diye Ankara’da yıllar yıllar önce birkaç zenginin ticarethanesine gitmek zorunda kalmıştık. Demişlerdi ki;

“Hocam buyrun, gidelim, vakfımızın hizmetlerini anlatalım.”

Çocuklar var, okuyorlar. Geliyor bana diyor ki;

“Hocam, anam babam fakir, param yok. Yardım ederseniz okuyacağım, etmezseniz köyüme döneceğim.”

Kaç tane, kaç tane böyle müracaat insanlar var. Birkaç tüccara gittim. Kendim için istemiyorum, kendim muhtaç değilim ama istemek o kadar zor ki, o kadar zor ki, o kadar acı ki, istemek insanı o kadar küçültüyor

ki... Yani gelip isteyenlere o kadar acıyorum ki, isteyenler öyle ızdırap çekiyorlar ki, bilemezsiniz. Çok zor oluyor. İki dükkana gittik, konuştuk, ondan sonra ben dedim ki;

“Ben isteyemeyeceğim.”

Yani “Vah vah... Hayır, bağış, zekatınızı verin.” diyeceğiz ama, “Ben isteyemeyeceğim.” dedim.

“E ne yapacağız hocam?”

“Şirket kuralım, para kazanalım, kendi paramızı, kazandığımız parayı fukaraya verelim.”

Sevgili kardeşlerim!

İstemek çok zor. Allah kimseye el avuç açtırmasın, boyun büktürmesin. Temenni ediyorum ki hepiniz nimet içinde, mal ve mülk içinde, devlet ve izzet ve itibar içinde gani olarak yaşayın. Allah hem bu dünyada zengin eylesin, hem âhirette. Bu dünyada zengin olup âhîret fakiri eylemesin. Bu dünyada da fakirlikle, yoklukla, kıtlıkla terbiye etmesin. Bir.

Yani insanlara bazen bu gelebilir. Geliyor, gördük.

أَوْ غِنَى مُطْغِيَا

Ev ğinen mutğiyen. “Yahut insana azdıran bir zenginlikten başka bir şey mi gelir?”

Ama millet fakirlikten korkar da zenginlikten korkmaz. Korkmayın, korkmayın. Hele ben bir zengin olayım, hele bir arabam olsun, hele 100 binlerim, milyonlarım olsun. Ama dolar olarak, mark olarak. Türk parasının maalesef, maalesef [değeri sıfır.]

Güneydoğu Asya iktisâdi dergilerini aldım uçakta, üzüntüden yüreğim parçalandı. Türk parasının değeri Amerikan parasının, vesairenin karşısında 00 (sıfır sıfır) ile gösteriliyor. İki tane sıfırla gösteriliyor.

d. Zenginlik ve Tehlikesi

Ne olduk biz, niye böyle olduk? Koskoca bir devlet iken, koskoca, üç kıtaya kök salmış koca bir Devlet-i Aliye iken, parası sıfır sıfır olan bir devlet hâline nasıl geldik?

Zenginliği seviyor millet. Hepimiz severiz, hepimiz seviyoruz. Zenginliğimizden

memnunuz. İy ki param vardır. Arka cebimde cüzdanım var, ceketimin cebinde param var, kredi kartım var, parayı yanımda taşımam, bankada duruyor, istediğim gibi harcarım.

“Hocam bir arzun varsa söyle. Ne istersen alayım. Geyik sürülerini çevireyim sana, kuşları aşağı indireyim, kebab yedireyim.” vesaire vesaire...

Tamam, Allah razı olsun. Zenginlik herkesin hoşuna gider.

Var mı zenginlikten rahatsız olan içinizde? İçinizde zenginlikten rahatsız olan bir kimse varsa ayağı kalksın?

“Hocam ben bu zenginlikten çok rahatsız oluyorum, batıyor bana bu zenginlik, çok korkuyorum, hiç istemiyorum.” diyen kimse çıkmaz. Milyonlara hitap etsen hiç kimse çıkmaz, herkes zenginlik istiyor. Ama zenginliğin tehlikesi, fakirliğin ızdırabından acıdır. Zengin insan tuğyân ederse, ki âyet-i kerîme de bildiriliyor, ki tuğyân eder.

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ . أَنْ رَأَاهُ اسْتَغْنَى .

*İnne'l-insâne le-yetğâ. Erraâhüsteğnâ.*⁴
“Zengin gördü mü kendisini, insanoğlu tuğyân eder.”

İhtiyacı olmadığını anladı mı tamam!.. Öğrenci imtihana gireceği zaman yalvarır yakarır, Eyüpsultan türbesini ziyaret eder, mum diker, ışık yakar, hocalara gider, el öper; “Aman hocam imtihana gireceğim, aman hocam dua et.” der. İmtihan bitti mi ne hocanın yanına uğrar, ne camiye uğrar, ne türbeye uğrar; pırrrrr...

Ne oldu?

İmtihan bitti artık. Yakın zamanda, altı ay imtihan yok. Vur patlasın çal oynasın. O zaman boğaza da Emirgan'a da gider, sine-maya da tiyatroya da gider, kasıkları patlayıncaya kadar güler. Hiç Allah'ı hatırlamaz. Orhan Veli'nin Süleyman Efendisi de ayakka-bısı ayağını vurmadiğı zaman Allah'ın adını anmazmış;

Anmazdı ama Allah'ın adını,

Ayakkabısı ayağını vurmuyınca.

⁴ 96/Alak, 6-7.

“Allah.” diyor ama ayağı sıkıştığı için diyor. Yoksa Allah’ı sevdiğinden, Allah’a andığından değil.

Zenginlik insanı tuğyân ettirir, azdırır. Para insanın cebinde tekme atar.

Hiç hissettiniz mi tekmesini?

Para tekme atar, tekme atar, tekme atar harcattırır, hovardalık yaptırır, içki içirtir, keyif yaptırır, neler yaptırır... Çamları kestirir, ışıklarla donattırır, ağaç boyunda pastalar yaptırır, davetlileri çağırırır, eğlenceleri yaptırır. Para her şeyi yaptırır; köşkler aldırır, köşklere ışıklattırır, herkes görsün diye kapılarını açtırır. Şaşaalı balolar, partiler yaptırır. Para, para!..

Zengin milletler bunu çok yapar. Amerika daha çok yapar. Ötekisi biraz iktisat eder vesaire... Para insanı azdırır.

Mutđî, “tuğyân ettiririci” demek. Tuğyân etmenin insanın başına ne belalar getireceğini insan düşünmez. “Ben zengin olayım da boşver.” der. “Boşver.” bile demez. “Boşver”i bile demez. Zengin oldu mu, tuğyânın içine daldığı zaman, arada vicdanından; “Ya

sen eskiden böyle değildin, niye bu kadar azdın, tuğyân ettin?” [diye] zayıf bir ses gelse onun sesini de bastırır, gider.

Ne zamana kadar?

Taaaa ilerde başına ikinci bir felaket gelince[ye kadar...] O zaman bir toparlar; “Vay!” der, “eyvah!” der, “ah!” der, “vah!” der, “tuh!” der, pişman olur ama insanın tuğyân etmesi, fakra düşüp inlemesinden daha fenadır. Çünkü Allah daha kızar.

Fakirlik insanı Allah’a yaklaştırır, yalvarttırır. Fakir insan camiye gider, namazını kılar, Allah’a yalvarır;

“Yâ Rabbi! Bak işte namazımı kılıyorum, dua ediyorum. Sen bana zenginlik ver.” diye Allah’ı anar. Zengin insan Allah’ı unuttur.

Halbuki âyet ne buyuruyor?

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ

*Ve lâ tekûnû kellezîne nesullâhe.*⁵ “Allah’ı unutanlar gibi olmayın!” buyuruyor.

⁵ 59/Haşr, 19.

Zenginlik unutturur işte, aklına getirtmez. Fakirlik aklına getirtir. “Bu durumdan beni kurtarsa kurtarsa ibâdet etmek kurtarır.” diye hizaya gelir. Bir de;

“Seni Allah bile kurtaramaz.” [diye] bir söz söylüyorlar. Böyle bir söz küfürdür.

Ne demek “Allah bile [kurtaramaz]?”

Veyahut, “Senin işin şimdi Allah’a kaldı.” [diye bir söz.]

Daha önce Allah’a kalmamış mıydı? O zaman Cenâb-ı Hakk’ın kudreti tatilde miydi, âciz miydi yoksa?

“Senin işin şimdi Allah’a kaldı!”

Daha önce kimdeydi? Doktorlarda mıydı? Falancada mıydı? filan...

Her zaman halimiz Allah’tadır, Allah’ın elindedir! İki parmak arasında... Dilerse bir işarete, bir işarete bakar, bir emre bakar;

كُنْ فَيَكُونُ

*Kün fe-yekûn.*⁶ “Ol.” derse olur, “Öl.” derse de ölür.

Hepimiz Allah’ın huzuruna böyleyiz. Ne kadar cahil insanlar! Şu sözü nasıl söyleyebiliyor!

“Seni benden Allah bile kurtaramaz!”

Hi.... Vay edepsiz! Lafa bak!

“Senin işin Allah’a kalmış şimdi.”

Daha önce sen mi yapıyordun? Öyle mi sanıyordun?

Allah’ı unutmak çok büyük tehlikedir, tuğyâna düşmek çok kötüdür. Zenginlik de [insanı] tuğyâna düşürür. Zenginliğin insanı tuğyâna düşürmemesi için çok dikkatli olmak lazım. Zenginliğine mağrur olmamak, şatafata kaçmamak, hava atmamak, çalım satmamak, kurum kurum kurumlanmamak, hindi gibi kabarmamak lazım. O zaman çabuk gelir Allah’ın gazabı, azâbı, o zaman çabuk gelir. Boynunu bükmek lazım;

⁶ 2/Bakara, 117; 3/Âl-i İmrân, 47, 59; 6/En’âm, 73; vd.

e. Zenginlik Yapması Gereken Şeyler

“Yâ Rabbi! Ben hiç layık olmadığım halde bu zenginliği bana verdin. Aman Allah'ım, beni azanlardan eyleme! Bu zenginlik bana Allah tarafından bir fırsat olarak, bir imtihan olarak verildi. Ben de bu zenginlikle hayrımı, hasenâtımı yapayım. Aman elimde fırsat varken fakirlerin duasını alayım, hayrât u hasenâta koşayım.” demesi lazım.

Zaten ne diyor hadisin başında?

Bâdirû bi'l-âmâl. “Bu [yedi] şey gelmeden evvel hayırlı amellere koşturun!” diyor.

Muhterem kardeşlerim!

Allah bizi azdıran zenginlikten korusun; azmayan, sapmayan, şaşırmayan, kibirlenmeyen, gururlanmayan, şımarmayan edepli kullar olalım. Mâlî imkanlarımızla yapabileceğimiz hayır ve hasenatı; ehli, yeri neresiyse diye düşünelim. Hayrât u hasenâtımızı oraya yapalım.

Hepimiz öyle. Kendime söylüyorum. Önce kendime söylüyorum. Önce kendi nefsim yapıyorum bu nasihatı. Önce, Peygamber

Efendimiz'in bu sözü bana söylediğini düşünüyorum.

Allah azdırmasın. Allah zenginlikten göbeğini şişirttirip, burnunu havaya kaldırtmasın.

Çok korkuyorum, çok. İsraftan çok kaçınıyorum. Tabağı sıyırıyorum, bir lokmayı ziyan etmek istemiyorum. Yere düşeni kaldırıp alıyorum.

Neden?

Allah sevmez diye korkuyorum. Bir de fıkrada yazmışlar. Birisi tabağı sıyırırken garson gelmiş başına;

“Kurutma kağıdı da vereyim mi efendim?” demiş.

Yani, ayıplıyorlar çok sıyırmayı. Ayıplayan istediği kadar ayıplasın. Ben Rabbimin rızâsını düşünüyorum. Ben Rabbimin kızmasından, gazabından korkarım. Ben tabağı sıyıırırım çünkü o gitti mi atılacak. O benim yemediğim şeyi arayan, ona muhtaç olan dünya üzerinde milyonlarca, milyarlarca insan var. Hatta benim bulaşıklarımı sıyırmaya can atan

insan var. Hatta benim yemediğim ekmekleri bulmak için, almak için, lokantanın arkasında bekleyen insanlar var. Yemek artıklarını varillere dolduruyorlar [çöpe atılıyor.]

Benim profesörümle beraber fakülteden çıktık, Kızılay'a doğru gidiyorduk. Yürümeyi seviyordu rahmetli. Bir yurdun önünden geçiyorduk, bir bankanın kursiyerlerinin kaldığı yurdu. Bidonlar, dört beş tane, varil mi diyorlar, insan boyunda o büyük şeyler, tıklım tıklım gıda doluydu; güzelim etler, güzelim salatalar, güzelim tatlılar... Tabakta yenilmeyen güp çöpe atılıyor.

Tabağına yiyecek olduğun kadarını al, aldığını da sıyr. Atma, ziyan etme. Çünkü bir ekmeğin arkasına yapışan kağıt parçasının atılmasından hesap yapmışlar, Türkiye'de bilmem ne kadar bin ekmeğin ziyan oluyor, milyon. Onu atacağım derken kağıdını yemeyim filan diye biraz fazla kopartıyor. Yani, küçük israflar büyük sonuçlar doğuruyor.

Dikkatli olsak, tasarruf etsek, o kazandığımızı bir fakire versek...

Allah parasıyla çalım satan, fiyaka satan insan etmesin. Versin ama edep de versin. Edeple, tevazu ile, güzel ahlâk ile hareket edip, paramızla da hayrât u hasenâtımızı yapıp, Allah'ın rızâsını kazanmayı nasip etsin.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

نِعْمَ الْمَالُ الصَّالِحُ لِلرَّجُلِ الصَّالِحِ

Ni'me'l-mâlu's-sâlihu li'r-racülü's-sâlihi. “İyi bir müslüman, mütedeyyin bir insana helal bir para ne kadar güzeldir!”

Neden?

İyi insan bu dediklerimi yapmaz, şımarmaz, azmaz; hayır hasenât yapar, ona yakışır. Ona zenginlik yakışır çünkü o fukarayı kolluyor, yapacağı hayrı yapıyor. Kaç tane arkadaş bilirim, paralarıyla kaç tane talebe okuturlar. Yetiştirmişlerdir, evlendirmişlerdir, Allah razı olsun. Kimisi de saklar, söylemez.

Evet, böyle insanı azdıran bir zenginlik, gözünü perdeleyen, kalbini karartan bir zenginlik gelebilir. İnsan böyle bir duruma düşünce Allah'ın sevmediği bir insan olur. Öyle

bir hal gelmeden, gelebilir diye korkarak, şimdiki ânını ganimet bilerek hayırlı işleri yapmalı. Bu iki.

f. Hastalık, İhtiyarlık, Hızlı Gelen Ölümden Önce Yapılması Gereken Şeyler

Üçüncüsü;

أَوْ مَرَضًا مُفْسِدًا

Ev maradan müfsiden. “Yahut da insanın halini bozan hastalık.”

Müfsid, “ifsat eden” demek. Keyfini, gücünü kuvvetini bozan, yok eden hastalık. Hastalık geldi, adam yakalandı, hastahaneye düştü, yatağa esir oldu, “esîr-i firâş” olmak derlerdi eskiden. Yatağa esir oldu, bitti, bir şey yapamıyor. Geçti, fırsat elinden geçti. Malı var orada ama ne hesabı düşünecek, ne malı düşünecek hali var. Mirasçılar; “Ölse de, şunun paralarını çatır çutur yesek.” [diye] bekliyorlar.

Bizim bir zengin kardeşimiz var; çok zeki bir insan. Babasının parasıyla cami yaptı gitti. Hiç mirası üzerine almadı. “Ölüm hak, miras helal. Babamdan gelen helal parayla bir cami

yaptırayım.” dedi. İstanbul’un sayılı büyük camilerinden birisini yaptırdı.

Yine zengin arkadaşlarından yolda birisine rastlamış. Ona takılıyor şimdi, latîfe yapıyor yani şaka yapıyor ama zeki insan, biliyor, o zenginin, karşılaştığı kimsenin çocuğu haylaz. Barda pavyonda yiyor paraları. O karşılaştığı müslüman ama çocuğu babasıyla küs, haylaz, kötü yollara sapmış bir çocuk, babasıyla küsmüşler. Demiş ki ona;

“Oğlunu gördüm, oğlun sana sana selam söyledi.”

Baba zaten “oğlu” deyince bir kızmış, şöyle bir yüzü kızarmış filan. Selam vermez oğlu yani azmış, küsmüşler gitmiş ama;

“Oğlunu gördüm, sana selam söyledi, dedi ki;”

“Ne dedi?” Dedi ki;

“O babama söyle, o paraları sağa sola hayır yapacağım diye harcamasın, paraları iyi tutsun, o ölünce o paraları çatır çutur yiyeceğim.” dedi.

“Nee! Ne dedi?”

Öyle bir şey demedi ama tahrik ediyor bizim şakacı arkadaş, tahrik ediyor. Böyle dedi, yani;

“Sakın malını hayra hasenâta harcamasın. Parayı muhafaza etsin, bekçiliğini iyi yapsın, ölünce ben yiyeceğim onu. Sakın hayra harcamasın.” Onun üzerine yani bu laf üzerine bilmem ne kadar yardım etmiş. Hayalî bir şeyden kızmış ama tabii düşünüyor;

“Haa, ben bu paraların bekçiliğini yaparsam, bu paralarla kendime yarayacak hayr u hasenâtı yapmazsam, hakkaten o haylaz yer bunu, hakkaten barda pavyonda bar kadınlara yedirir.” Onu düşünmüş yani. O da öyle söyleyince tahrik olmuş, çok külliyetli bir yardım yapmış. Diyelim şimdinin parasıyla mesela 50 milyar.

Bu, cami yaptıran kimse, kardeşimiz, deniz kenarında çok güzel, bilmem kaç dönüm arazisi varmış. Denize sıfır, önü de plaj. Hemen sattı. Çok güzel bir arsa, sattı hemen.

“Niye sattın?” dedim. Diyor ki;

“Zaten bir ayağım çukurda, öleceğim.” diyor. “Bu arsa kalırsa mirasçılar burada,

deniz kenarında günah işleyecekler, benim kabirde kemiklerim sızlayacak.” diyor.

Orada günah işleme ihtimali olduğu için onu hemen sattı, onunla yapacağı hayr u hasenâtı yaptı.

Evet, hastalık gelince insan bir şey yapamaz; biter, imkanlar elinden çıkar.

Sonra Peygamber Efendimiz diyor ki;

“İnsan hastalandığı zaman, ölümü yaklaştığı zaman, ‘Falanca malımı filancaya verin; filanca malımı falanca yere verin.’ der. ‘Şu mal onun, şu mal şunun.’ der.” diyor.

Zaten onun olacak! İş işten geçti!..

Tasaddak ve ente sahîhun şehîhun. “Sen sağlamken, sıhhatliyken, biraz da cimrilik duyguları içinde varken, ‘Aman verirsem fakir olurum.’ diye korkarken tasadduk et.” diyor. “Sen yatağa düştükten sonra ‘Şuna olsun, buna olsun.’ zaten onun olacak.” diyor. İş işten geçti!..

O en son anda yapılan hayrât u hasenâtın da kıymeti yok. Zaten mirasçılar da o vasiyeti tutmuyorlar. Öldü mü, “Ben vasiyet masiyet

tanımam.” diyor. “Kanunlara göre Őu bölünme nasıl olunacaksa, bölünsün.” diyor. “Ben bu parayı yiyeceğim. İhtiyacım var.” diyor. Vasiyete aykırı olarak, vasiyet ettiği halde vermiyor. Çoklarına rastladık.

Hatta bizim hacı kardeşlerimizden bir tanesi vakfımıza bir bina verdi. Mirasçılarını dava açtılar, geri almak için. Sağlığında verdi, çocukları geri almak için ölünce dava açtılar. İnsanoğlu böyle. Babasının hayrât u hasenâtını bile, dikilmiş fidanını bile sökmeye çalışır. Onun için yapacağın hayrât u hasenâtı hastalanmadan yapacaksın. Hastalık insana bir Şey yaptırtmaz. Yatakta artık, bakıma muhtaç duruma gelirsin, hiçbir Şey hatırında kalmaz, belki unutursun, vesaire...

أَوْ هَرَمًا مُفْنِدًا

Ev. “Yahut da.” *Heramen müden*. “İnsanı bitiren ihtiyarlık gelmeden önce.”

Hakikaten insan bunayıverir. Elinden malına tasarruf imkanını bile alıyorlar. Bilirkiři getiriyorlar, “Bu ihtiyarlamış, bunamış. Malını

güzel harcayamıyor.” diyorlar. Bir haciz koyuyorlar.

“Haciz” mi deniliyor?

“Hacir” [deniliyor.] Hacir yani, “Bu ihtiyardır, bunaktır. Malına sahip olamaz.” [diye kısıtlama getirmektir.] Artık, “Benim şu malımı cami derneğine verin, Kur’an kursuna verin.” [demenin anlamı yok,] geçmiş olsun. Bitti!.. Çocukları bir kayıt koyuyor; “İhtiyardır, ne yaptığını bilemez.” diye, malını sağa sola veremiyor.

Birisi vardı, Allah rahmet eylesin, bir doktor tanıdığımız. Edirne’de kız kardeşi vardı. Kız kardeşinin şeylerini bizim vakfa intikal ettirmeye çalıştı ama geç kaldı. Ohoo... Kız kardeşi, ablası, neyse yatağa düşmüştü. Malları vakfa almak mümkün olmadı. Planlayanlar, ayarlayanlar işi bitirdiler.

O ihtiyarlık gelmeden aklı başında iken olacak.

“Ben hayrât u hasenâtımı yapacağım, camiye gideceğim, hacca gideceğim.”

“Ne zaman gideceksin?”

“Emekli olayım da ondan sonra.”

Ne mâlum emekli olacağın? Ne mâlum o kadar yaş yaşayacağın?

Sonra, ya ihtiyarlayıp aklın, şuurun da bunayıverirse, ihtiyarlayıverirsen!? En iyisi akıl baştayken, ihtiyarlık, bunaklık gelmeden yapacaksın.

[Geçenleri] sayalım: Fakirlik, zenginlik, hastalık, ihtiyarlık. [Beşincisi;]

أَوْ مَوْتًا مُجْهِزًا

Ev. “Yahut da.” *Mevten müchizen.* *Müchizen*, “serî’an” demekmiş yani “Hızla gelen ölüm.” Pattadak geliverir. “Ya ben daha ölümün bu kadar hızlı geleceğini tahmin etmiyordum ya. Sabahleyin evden çıktım işime gidiyordum.” Ama karşıdan ölüm geldi: Güm... Bir kaza... Kol bir tarafta bacak bir tarafta... “Haydi bakalım sedyeler gelsin.” vesaire...

“Ya sabahleyin konuşmuştuk, vedalaşmıştık!”

E, işte artık, öyle yapmıştın ama,

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

Innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn. ⁷

Ansızın ölüm geliverdi: *Müchizen*. “Birden ölüm geliverir.” Burada demiş ki;

Ke-katlin ev hedbin. Yani komiseri öldürüyor, çapraz ateşine alıyorlar, takır takır takır... ölüyor. Bu bir öldürme. Adam vatan-severdi, iyiydi, hoştu filan ama hedef oldu, öldürüldü, bitti. Ya birden böyle olur; baba-yiğitken, civanmert iken, gitti. Ya da *hedib*, duvar yıkılması. Duvar yıkılıveriyor, altında kalıyor, ölüyor. Ölüm ansızın gelir, birden gelir.

Bazılarına böyle gelmez tabii. Adam üç yıl yatakta yatar, ölüm gelse diye davet eder, bekler, ölüm gelmez. Yatakta bekler bekler bekler... sırtı yatmaktan yara olur, butları yara olur, çok fena olur. Yatakta uzun zaman kaldığın zaman yatağın yumuşaklığı kalmaz. Hint fakirinin çivi üstünde durduğu gibi olmaya başlar. Ben, başıma geldi biliyorum.

⁷ 2/Bakara, 156.

Haydarpaşa Numune Hastahanesi'nde gençken ameliyat oldum, yattım. Daha liseyi bitirdiğim zaman, delikanlıydım. Yattım, ameliyattan sonra birkaç gün yattım; sanki yatak yok da, karyolanın madenî şeritleri üzerinde yatıyorum gibi hepsini hissediyordum. Bir, iki, üç, dört diye sırtımda bütün [madenî şeritleri] hissediyordum, sırtım acıyordu. O acımak bir şey değil. Acır acır, ondan sonra yara olur, açılır. Yara da tedavi olmaz.

Hastayı bir öyle çevireceksin, bir öyle çevireceksin ki, bir tarafı şey olmasın. Yatakta uzun zaman kalmak çok zordur, çok zordur. Küçük abdesti var, büyük abdesti var. Kalkamaz. Çok zor...

Şu anda sıhhatle yaşıyoruz, çok şükür halimize. Allah bizi sıhhatli yaşatsın. Ama sonumuz ne olacak bilmiyoruz. Allah güzel son nasip etsin. Çok zor olur...

“Birden gelen ölüm.”

Bazılarına da birden gelmiyor. Ama ölüm geldi mi de iş bitiyor. Yani daha önce yapmamışsa hayr u hasenâtı, hayrât u hasenâtı

Azrail ile pazarlık sökmüyor. “Aman, Allah’ın vazifelisi, meleği ne olur benim bu seferlik canımı alma da, şöyle iki yıl başka tarafta dolaş; Asya’da Afrika’da dolaş, iki sene sonra bana uğra.”

فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا

يَسْتَقْدِمُونَ

*Fe-izâ câe ecelühüm lâ yeste’hirûne sâ’aten ve lâ yestakdimûne.*⁸

O anda alır melek vazifeyi. Tehir mümkün değil, çeker alır. “Şimdi bana görevi verildi.” der, alır. Ölüm gelince iş işten geçer.

g. Tasavvuf Yolu Nedir?

Ölüm gelebilir, ölüm saklı. Ne zaman geleceği bilinmez. Ben 60 yaşında olduğumu söyledim. Benden çok küçük talebelerimden nice insanların vefat ettiğini biliyorum. Kimilerinin cenaze namazını ben kıldırıdım. Yaşadık da bakmaz bu ölüm. Sağlığa, sıhhate de bakmaz. Sağlıklıyken de gelebilir.

⁸ 7/A’râf, 34.

Allah, uyanıklık nasip etsin.

Bizim yolumuz, tasavvuf yolu nedir?

.

Bazı kereler söylüyorum, benim vaazlarımı dinleyenler bilirler. Bizim yolumuz ölüme hazırlıklı olma yoludur. Her an ölüme hazır olacaksın.

Haydi bakalım davet var, gider misin?

Nereye?

Âhirete.

Hazır olacak. Ben arkadaşlara diyordum ki;

“Evinizde bir çantanız olsun. Çantanızın içinde de sizin aslî ihtiyaçlarınızı karşılayacak malzeme bulunsun.”

Malzemenin de listesini yapmıştık. El feneri, bilmem, Çeşit çeşit şeyler, listesini yapmıştık. Abim bile benden büyük olduğu halde sözümü dinledi, çantasıyla gezerdi, çantası [hazır] dururdu.

Bu zelzele olduğu zaman, öyle olan kardeşlerimiz çok istifade etmişler, şimdi bana

teşekkür geliyor. Bunlar beş sene önce, on sene önce söylediğim sözler. Çantayı kapan dışarı çıkmış, kurtarmış vaziyeti. Hazır...

Ha insan hazırlıklı olmalı. Akıllı olan insan önceden tedbir alır, hazırlıklı olur. Ölüme de hazırlanmak en büyük akıllılıktır. Ölüme hazırlıksız olmak;

“Ay, hiç hazırlığım yok! Ne yapacağım acaba?”

Ne yapacaksın canını vereceksin. Bitti, hazırlansaydın! Hiç tehir olmaz. Yarın ölecekmiş gibi ölüme hazır olmalı. Râbia-i Adeviyye sabaha çıkınca kendi kendine dermiş ki;

“Bak bugün sabaha çıktın ama akşama çıkmayabilirsin. Bugün ölüm gelebilir.” dermiş. Akşam girince de;

“Bak, akşama kadar yaşadın ama sabaha çıkmayabilirsin.” dermiş.

Sen ne düşünüyorsun? Seni bırakalım, ben ne düşünüyorum? Ben diyorum ki;

”Daha inşaallah, 60 yıl yaşadım, 60 yıl daha yaşarsam 120 olur. Biraz daha yaşarsam daha fazla olur. Biraz daha yaşarsam rekor

kırarım.” diyorum. Hiç öyle bir akşam sonra, iki akşam sonra, bir ay sonra öleceğim hiç hatırıma gelmiyor. Ölecekmiş gibi hissetmiyorum kendimi.

Böyle insanoğlu. Yaşamak istediğinden ölümü de hissetmez. Yaşamı sevdiği için ölümü de yakında hissetmez. Halbuki işte bu çok aldatıcı bir şey.

Ölümün uzakta olacağını sanmanın dinimizde adı nedir?

Tûl-i emel.

Duydunuz mu bu tabiri?

Kitaplara bakın, doğru düzgün tarifini yapmazlar. *Tûl-i emel*, emelin uzaması, umudun uzaması.

Allah Allah! Umut lastik mi ki uzuyor?

Lastik değil.

Umudun uzaması demek, sen çok umutlanıyorsun, uzun zaman yaşayacağım diye. Uzun uzun yaşayacağım diye umutlanıyorsun. O işte.

Eskiler, “Bu çok tehlikeli bir şey.” demişler, neden?

Tevbe ettirmez insana, kötülüğü bıraktırmaz, iyiliği yaptırmaz. Nasıl olsa yaşayacağım, emekli olunca hacca giderim, gibi... Adam hiç...

“O zaman tevbe ederim. Şimdi kusurumuza bakma hocam. Ben bu alışkanlıkları bırakamam.” diyor. İçkiye devam, sigaraya devam, günaha devam...

“E, mü’min değil misin?”

“Mü’minim.” diyor. “Elhamdülillah müslümanım. Benim babam da böyleydi, dedem de şöyleydi, ben mübarek bir aileden geliyorum, amcam hatiptir, dedem müftüdür, falanca şeyh sülalesinden geliyoruz. Hacı Bayrâm-ı Velî Efendimiz ile akrabalığımız var.” vesaire...

Sen onları bırak. Sen kendinden haber ver, sen nesin?

Onlara layık bir evlat mısınız?

Sen ona bak.

Çok önemli. Hiç kimse ölümü düşünmüyor, hazırlanmıyor, ansızın da ölüm geliyor, murdar gidiyor. Çoğu murdar gidiyor; içki masası başında gidiyor. Boğaziçi'nde otomobile safa yaparken otomobil denize uçuyor, öyle gidiyor. Barda pavyonda gidiyor. Boğaz köprüsünden uçuyor. Çok yanlış. Hiç uslanmıyorlar! Hiç akıllanmıyorlar! Hiç ibret almıyorlar bu insanoğulları! Yani bizler, yani sizler! Hiç şuurunda değiliz; acı acı, soğuk soğuk terlemiyoruz, hissetmiyoruz.

h. Deccal ve Tehlikesi

[Altıncısı;]

أَوِ الدَّجَالِ

Evi'd-deccâlü. “Yahut da Deccal çıkıverirse...”

Ne olacak?

Deccal hakkında çok hadîs-i şerîfler var. Çok hadîs-i şerîfler var.

فَإِنَّهُ شَرُّ مُنْتَظَرٍ

Fe-innehû şerru muntazarin. “Çünkü beklenen kişilerin en şerlisi Deccal'dır.”

Gelecek, bekliyoruz, olacak, dur bakalım ne zaman?

Falanca gelecek, filanca gelecek, bekliyoruz... Beklenen, *muntazar*.

Beklenenlerin en şerlisi, en kötüsü nedir?

Deccal'dır.

Geliverir. Deccal çıkar. Deccal çıktı mı, çok büyük bir âfet, çok büyük tehlike...

Deccal ile ilgili kitap yazmam lazım. Belki de yazılmış bir kitap vardır. Türkiye'ye bir telefonla sorun bakalım, Deccal hakkında bir mübarek bir kardeş çıkıp da bir şey yazmışsa hemen oradan göndersinler. Çünkü yazmadı-larsa benim yazmam lazım, ihtiyaç var.

Çünkü Peygamber Efendimiz dua ettirmiş;

“Her sabah, ‘Deccal’in şerrinden yâ Rabbi sana sığınırım.’ diye dua edin.” diye tavsiye buyurmuş. Büyük bir tehlike, millet de bilmiyor. Deccal değer hükümlerini alt üst ediyor. Kötülükler iyilik oluyor, cehennemlik

işler makbul, cennetlik işler merdud oluyor. İyi insanlar... Tam şimdiki zaman gibi yani.

Deccal fitnesi, Deccal'in karışıklığı çok aldatıcı. Pek çok kimse, "Doğru yapıyorum." diye Deccal'e uyuyor. Deccal'e uyunca da sapıtmış oluyor, yanlış yola ayak basmış oluyor, âhireti mahvoluyor. Ama hakiki mü'min o basiretiyle onun alnında *Hâzâ kâfir*. "Bu kafirdir." yazıldığını anlayabiliyor. Bu Deccal denilen şey bir âfet, bir felaket, neyin nesiyse, o geldiği zaman...

"Ya da o gelebilir." O geldiği zaman da bitti. Çok zor. "Dur bakalım, kim bilir ne zaman olur!.." filan diye onu da uzakta sanıyoruz biz. Hiç yakını düşünen yok. Kimisi tir tir titriyor, "Deccal çıktı mı, hâli hazırda hayatta mı?" diye. Kimisi de hiç aldırılmıyor. Bu kadar tehlike varken nasıl yemek yerler, nasıl eğlenirler, nasıl şarkı söylerler, çalgı çalarlar bilmem...

i. Kıyamet Gelmeden Önce Yapılması Gerekenler

Evi's-sâ'atü. "Yahut kıyamet!" *Ve's-sâ'atü edhâ ve emerru*. "Kıyamet ise en müthiş, en acı olaydır."

Kıyamet bir kopmaya başladı mı, yıldızlar sapır sapır dökülecek, denizler yarılacak, dağlar hallaç pamuğu gibi atılacak, çok büyük âfet ve felaket olacak. Kıyamet şerli insanların başına patlayacak.

“Bunlardan birisinden başka bir şey mi bekliyorsunuz? Bunlar gelmeden evvel amel-i sâlih işleyin, iyi insan olun, iyi kul olun, iyi işler yapın. İyi işleri yapmaya koşuşun, yarış edin.” diyor Peygamber Efendimiz.

Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizi gaflet uykusundan uyandırсын, iyi müslüman olmayı nasip etsin. Mert, dürüst, sağlam, temiz, güzel, halis, muhlis insan olalım. Öyle yaşayalım.

Olur mu bu asırda?

Bu asırda da olur. Her asırda olur. Her asırda mümkün, ama istemek lazım. Önce istemesini bilmek lazım, önce karar vermek lazım. Nice istediği zaman yapan, karar verdiği zaman tutan, azimli, mert, kahraman insanlar vardır.

Allah bize tevfikini refik eylesin. Bizi muvaffak eylesin de ve de güzel müslüman olalım. Buna benzer şu sayılan felaketler gibi

bir felaket önümüze engel olup da bir şey yapamaz duruma bizi düşürmeden önce iyi kullar olalım.

Altmış milyon iyi insan! Dünyayı yerinden oynatırız, kötülüğü kökünden sökeriz, cihana her türlü güzelliği hakim kılabiliriz. Öyle olsa, olabilsek...

Sahâbe-i kirâm sağ olsaydı ve sayısı Türkiye'deki insanlar kadar olsaydı, 65 milyon olsaydı, ne olurdu?

Arkeolojik kazı yapsan küfür bulamazdın. Arardın, yeryüzünde mikroskopla arasan bulamazdın. Çünkü, onlar öyle insanlardı, öyle sağlam insanlardı...

Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretleri Kur'ân-ı Kerîm okuyormuş. Kur'ân-ı Kerîm okurken, "Cihat edin." âyet-i kerîmesi gelince, demiş ki;

"Bana atımı, devemi, zırhımı, kılıcımı, şu malzememi hazırlayın." Demişler ki;

"Sen bu cihadı çok yaptın, çok yaptın! Sen vazifeni yaptın! Dede oldun, ihtiyar oldun artık. Biz yapalım; gençler, yiğitler yapalım." Demiş ki;

“Burada ‘ihtiyarlar müstesna’ yazıyor mu, ‘ihtiyarlar hariç’ yazıyor mu?”

Ak sakalıyla cihada gitmiş, İstanbul surları önünde şehit olmuş.

İstanbul neresi, Medine-i Münevvere neresi?

O zamanlar o mesafeler biter mi? Yürü bakalım, haydi burdan Amsterdam’a kadar yürü. Bir hafta sonra buluşuruz Amsterdam’da.

Yürünür mü?

Medîne-i Münevvere’den İstanbul’a yürümüş, cihad etmişler, Allah rızâsı için.

O yerler kolay fethedilir mi, şimdi bizim yaşadığımız yerler, Balkanlar?

İspanya’yı fethetmişler, Pirene dağlarını aşmışlar Fransa’nın yarısını fethetmişler, İsviçre’ye girmişler. Ben kitaplarda okudum. Çok büyük işler başarmışlar. Allah bize de nasip etsin. Biz de Allah’ın kullarıyız. Biz de onlar gibiyiz, onlar da bizim gibiydi. Mesele iman cevheri. Yani insanın şurasında, imân-ı kâmil olunca, iman cevherinin önünde dağlar erir, engeller tuzla buz olur, havada savrulur.

Allah bizi iyi müslüman olmaya muvaffak etsin. Yolunda dâim etsin, şu hayat imtihanında yardım eylesin, tevfikini refik eylesin,

ömrümüzü rızasına uygun geçirmeyi nasip eylesin, son nefeste de bir gül bahçesine girencesine, buyrun beraber diyelim, *Eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlühû*, diyerek gözümüzden perdeler kaldırılıp cennetteki köşle-
rimizi, makamlarımızı, hizmetlilerimizi, ha-
vuzlarımızı, nimetlerimizi göre göre Cenâb-ı
Hakk'a varmayı, Hakk'a yürümeyi, âhirete
göçmeyi nasip eylesin. Peygamberimiz'e
komşu eylesin.

Asıl yol bu. Bütün öteki yolların hepsi
hikâye, masal, hayal.

Peygamber Efendimiz'in bir hadisine sarı-
lan bile ebedî saadeti yakalayabilir. Bir hadis
bile yeter, bir tane...

*es-Selamu aleyküm ve rahmetullâhi ve
berekâtüh.*

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
7 Cemâziye'l-Âhir 1420 / 18.09.1999
Hollanda

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

